

# CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:  
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.  
Egyes szám ára 8 fillér.  
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő  
**TÓTH DÉNES**

Szerkesztőség:  
Szentháromság-tér 2. szám.  
Kiadóhivatal:  
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

VI. évfolyam.

Csongrád, 1908. december 25.

52. szám.

## Karácsonyi legenda.

Az Urnak ezerkilencszáz és nyolcadik esztendejében, Pannoniában, szent karácsonynak áhitatos estéjén ráborult egy országra a magánynak, a bizonytalan jövőnek, a kétségbeesésnek szomorúsága. És egy ember, aki jött valahonnan, nagyobb és lelkeben dúsabb, okosabb, érzésében gazdagabb a többinél, kiment a temetőútra és mikor az útszéli fészület mellett elhaladt, elfeledte a keresztvetést. Más gondolatok bántották és azt tartotta, hogy nem érdemes köszönni a keresztre feszítettnek. Aztán elkezdett beszélni a kereszthez, miközben karjait összefonta a mellén és belenézett az éjszakába.

Most sirva konganak a harangok és búsak az emberek. Kőereszes paloták teteiről beszél a gond, levigyorog a bizonytalan jövő és ordít a kétségbeesés. Küldtek erre az országra máskor is szomorúságot és voltak kinokban megfűrösztött esztendők máskor is. De most ne csodálkozz, te keresztrefeszített, ha az emberek nem Hozzád jönnek vigasztalásért. Mert kegyetlen volt az idő és ráküldött erre az országra bánatokat, amelyek megölték itt a hitet és most, szent karácsony zuzmarás imádságos éjszakáján mondom neked, hogy a mi vérünk nem az útszéli folyó vize, amely arra való, hogy zöldségárusok földjét öntözze.

Mert az anyák ma éjszakán a kopár, hideg hegyekre gondolnak, amelyre talán már holnap munderban, puskával felmászik a fiú, a sziklákra gondolnak, amelyekről talán köveket szór le az idegen és megbántott ellenség és a lázálomok levarázsolják a gondolkodók és féltők szemei elé a világháborúk borzalmait.

Ezek csak előre küldött féltések, előre gondolt bús sejtelmek, amelyek elfogják ezt az országot, ezt az ügyis szegénységet, sirva vigadót, adósságban úszót, amely a keserű cinikusok országa. Mert ez az ország most a nembánom-ország, amely bele néz a bizonytalan jövőbe és nem törődik vele, mert a zsebe úgy is szegény, a csillogása úgyis hamis, a kultúrája úgy is sekélyes, csak a szegénység, a lerongyolódás és a hamisságán való nagy szomorúsága igaz, csak az érzése, az érezni tudása, a lelki világa, a lelke mély és véres keménységgel megzománcozott, a valódi igaz lélek.

Ezért imádkoznak ma kevesebben, mint máskor, pedig ma kellene imádkozni a békéért, az emberi szeretetből kisarjadzó, örök békéért és ma kellene lefeküdni erre a zuzmarás, hideg takaróval belepert anyaföldre és körülölelni és imádkozni hozzá és ma kellene belecsókolni ebbe a földbe minden szeretetünket, minden szép, jó kívánságunkat, minden titokban őrzött, féltett, meleg és édes vágyunkat, ma kellene szeretnünk és imádkoznunk az emberi békéért, ami nincs.

Mert szép volt, mikor azt mondtad, hogy eljövend a béke országa. Ez volt a legszebb és ezért a jövőbe vetett ígértet érdemes elviselni még az életet is mindazoknak, akik még le nem éltek. Az életet, ezt a minden csufságon és szennyen keresztül is szépet és vigasztalót, ezt a bánatokkal meghintett temetőjét az ébrenlevőknek.

És ezért megemelem mégis a kalapot előtted és imádkozom a békéért, amelynek el kell jönnie, te megváltó, te szent, te igaz Krisztus, aki tudtad az élet minden csufságát és hiábavalóságát és mégis megszenvedtél érte.

Ezeket mondta a valahonnan előkerült szomorú idegen és visszament a másvilágra, ahonnan előkerült. Mert már régen meghalt. És mert élő embernek nincsen lelke, nincsen bátorsága, hogy mindezeket a keserűségeket elsírja a megfeszített Krisztusnak.

## Női ipariskola.

Pár hónapja annak, hogy özv. Zelenka Jánosné úrasszony egy nagyobb szerű akciót fejtett ki a női ipariskola létesítése körül. 120 aláírással ellátott kérvényt nyújtott be a városi előjárósághoz, hogy az eszmét vegye pártfogásába, s hatalmával hasson oda, hogy e sürgős kérdés minél előbb megoldást nyerjen.

S mit kell tapasztalunk, hogy azok, kiknek hatalmukban lenne e fontos ügy megoldása, a legridegebb udvariassággal fogadták a női ipariskola felállítását.

Pedig ha csak egy kis figyelemre is méltatnák a dolgot, lehetetlen, hogy be ne látnák a női ipariskola messzekiható fontosságát.

Az 1886. évi XXXVIII. törvénycikk szól az iskolák szervezéséről, s ott kimondatik, hogy abban a községben, hol a lakosság túlnyomó része gazdasággal

foglalkozik, ott ismétlő iskolául gazdasági ismétlő iskolát kell felállítani; s azon községben, hol a lakosság zöme iparos, ott pedig ipariskolát kell szervezni a 12 évet meghaladott tanulók továbbképzésére.

Városunkban a lakosság nagyrésze ős-termelésből él, de a lakosságnak tekintélyes száma ipart űz, s innen van az, hogy városunk népességét, s e kétféle foglalkozást tekintetbe véve, a fiú gyermekek részére kétféle ismétlőiskola állítatott fel, gazdasági és ipariskola, mely utóbbi oly magas nivón áll, hogy az ország bármelyikével vetélkedhetik.

Ebből azt látjuk, hogy a fiúgyermek továbbképzéséről célszerűen lett gondoskodva, de annál kevesebb gond lett fordítva a 15 évet el nem ért leányok megfelelő tanításáról.

Csongrádon a leánygyermeknek ismétlőiskolául csupán a gazdasági iskola van. S így százat meghaladja azon iparosleányok száma, kiknek mostoha viszonyaik nem engedik meg, hogy az elemi iskolát elvégezve, továbbképzésül a polgári iskolába járhasanak; s kénytelenek kedvük és jövő hivatásuk ellenére olyan iskolába járni, melynek szakoktatása az ő élethivatásukhoz teljesen felesleges. De járniok kell oda, mert a törvény szigorúan bünteti a mulasztókat.

Nem-e volna helyes, ha női ipariskolát is állítanának fel az iparos leányok részére?

Ha már a község nem akar annyit áldozni, hogy egy külön női ipariskolát szervezzen, úgy akkor legalább hasson oda, hogy a női iparát egy külön arra kiválóan szakképzett tanítónő vezetése alatt a gazdasági ismétlőiskolában tanítsák.

Ez nagyon célszerű lenne először is a varróleányok részére, mert ott gyakorlati tudásukhoz egy kis ügyességet sajátítanának el a rajzból és szabászatból, s akkor nemcsak a kelmet összevarrni, hanem kiszabni is tudnák, mert legtöbb leány a varrodából kikerülve, a szabáshoz egy mákszennyit sem ért.

Azonkívül megtanulnák a fehérneművarrást, himzést, suprikálást, csipkeverést stb. szóval olyan kézimunkákat, amilyent a mai kor divatja megkíván, s amit a község drágán megfizet, nem pedig a szalma és kosárfonást.

Ami a kosárfonásnál a házi szükségletet illeti, ez oly csekély, hogy igazán vajmi keveset takarít meg azáltal az a háziasszony, aki életében saját háztartásához 2 kosarat és 4 szakajtót kötött.

## GÁRDI IMRE

cs. és kir. udv. fényképész

A műterem Csemegi Károly-utca 4. sz. alatt, özv. Bartók Jánosné házában van.

legtökéletesebb eszközökkel felszerelt műterme már most állandóan a mélyen tisztelt község rendelkezésére áll, hol csupán művészies kiyitelű szép és tartós képek készülnek. **Gyermekfelvételek** délelőtt 9 órától délután 3 óráig. Műterem igen jól fűtve van.

Ez iparszak tanítása helyett szerintünk sokkal égetőbb szükségű lenne a női kézimunka tanítása, mert annak nálunk a mai viszonyok közt legtöbb értéke van.

A különféle divatos női kézimunkát az ismétlő iskolás leányok 3 év alatt, ügyes vezető mellett teljesen megtanulnak s a későbbi gyakorlat által egész művészetig vihetnék, úgy akkor nem egy nőnek lenne a jövője biztosítva kezemunkája által, mert ez oly keresett és fizetett cikk, minnek alig van még párja!

Akkor nem kellene Pestről, Bécsből hozatni és tiszteres áron megfizetni feliheremű és kézimunka szükségletünket, mert azt itthon olesón, talán szebben is el tudnánk készíttetni.

Nálunk annál is inkább szükséges a többféle kézimunka tanítása, mert az igazat megvallva, talán az ország egy nemzetiségű népe sem oly tudatlan a női kézimunka terén, mint a csongrádi nép!

Bemehetünk itt száz házhoz is, ahol a nők otromba, nagycakkú „slingelés”-nek nevezett varráson kívül egyebet is tudnának készíteni. Ellenben menjünk le Bácskába, Torontálba, vagy Erdélybe, ott a bunyevác, német és oláh népnek tele van a lakása szebbnél-szebb kézimunkákkal, mert ügyes és már kiskorától rá van szoktatva, hogy ő maga diszítse szoknyáját, kötényét, vállfűzőjét és fejdíszét.

De ez a nép nemcsak otthonát látja el bizarr kézimunkájával, hanem számos nagyúri kisasszony kelengyét is.

Azt hisszük, hogy a csongrádi intelligencia nőtagjai előtt eléggé ismert Montallion Sándor bezdáni műtákaes, aki 2 éve, hogy Szentesen letelepedett, ő panaszkodott nekünk, hogy az asztal- és ágyneműk aszurozásához és suprikálásához az egész környékben nem kap munkásnőket, s kénytelen Bácskából drága pénzen bunyevác asszonyokat hozatni, kik otthonukat elhagyva, kétszeres áron dolgoznak neki.

Nem-e volna jobb, ha ezt a munkát is a csongrádi nők végezhethék el?

Ha mindezeket az arra hivatottak egy kissé figyelemre méltatnák, lehetetlen, hogy fontosnak és égető szükségesnek ne tartanak gyermekeinknek a csongrádi női ipariskola felállítását, vagy legalább is a női kézimunkaszak tanítását a gazdasági ismétlő iskolában!

### Közgyűlés a vármegyén.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 30-án rendes közgyűlést tart. Ezen a közgyűlésen két olyan tárgy van napirendre tűzve, amelyek felett elsiklanunk nem lehet; mert úgyszólván az egész város érdekelve van benne.

Évek óta tapasztalhatjuk, hogy ha a községi közgyűlés elfogad életrevaló eszmét és azt megvalósítani kívánja, rendszeren majdnem kivétel nélkül megfélebbezik. A vármegyén azután akként intézik el, mennyiben érint és hány dedelgetett kedvencet?

Természetes, hogy nincsen olyan közhasznú indítvány, amelyik egy-két egyén érdekeibe ne ütköznék, de hogy mindig bekövetkezik ez a

közjó rovására menő játék, már szinte bosszantó. Gyűlöletes pedig azért; mert állandóan egy és ugyanazon felebbező szerepelnek. Ha a közgyűlés elfogadott valamit és megfélebbezik, ha kérdjük hogy ki? bizonyára hamarosan kisorsul, hogy: Fekete Lajos, Bódi Mihály et comp. közül került ki. Ez már mégsem járja. Hogy joga van mindenkinek azt tenni, amit akar — nem vonjuk kétségbe, de elvégre mindennek van határa és e társaság nevei hallatára anélkül is eszmör fog el bennünket, hit akkor hogyne, ha azt látjuk, hogy anynyira képesek, hogy a város fejlődésére irányuló ügyeket is lehetetlenné akarják tenni. Ezen urak személyisége bár nem olyan nagy, hogy kisedés játékaik folytán helye volna tetteik kritikájának, de mert egyenesen a közönség rovására felebbeztetnek, tehát le a lepellel!

Nincsen vármegyei közgyűlés, hogy a tárgysorozatban ne találjunk az et comp. közül felebbezőket. Tekintve azonban, hogy terünk most kevés arra, hogy mindannyit ismertessük, azon ígérletünk mellett, hogy legközelebb majd még rátérünk, csak a két legutolsó felebbezést hozzuk fel.

Dr. Sörös Miklós és Fekete Lajos megfélebbezte Csongrád község képviselőtestületének a hatósági hússzék felállítására és a húsvizsgálat rendezése tárgyában hozott határozatát. Különös. Hogy került ez a két név össze egy tárgynál? Ki a pap, ki a ministráns? Itt aligha nem fordítva áll a dolog; mert hogy Fekete Lajosnak érdeke volt a felebbezés azt értjük, de hogy dr. Sörös Miklósnak is az lenne — nem. Dr. Sörös Miklós felebbezését azért nem értjük; mert a közgyűlés határozata annyira közérdekű, hogy az et comp. tagjain kívül nincsen Csongrád városának még egy lakosa, aki azt mondaná, hogy a közgyűlési határozat nem volna üdvös. Az olesó hús, messze kihat a közegészségügyre, mert a közönség kevesebb teherrrel húshoz jut. A húsvizsgálatot hűen, pontosan teljesíti derék állatorvosunk s így a közgyűlés határozata feltétlen humánus volt. Másként áll Fekete Lajossal! Nemi tetszik neki; mert az anyagiát érinti. Felebbez tehát, mert reméli, hogy a sok régi kortes szolgálatért megváltoztatja a vármegyei gyűlés, Csongrád város közgyűlése határozatának azt a részét, hogy a hatósági hússzékben egyesek is vágathatnak le jó állatokat. Hogy mer valaki konkurrálni Feketével, a mindenhatóval, ki a csongrádi zsidó hitközségnek adóul, mert az izraelita testvéreink kötelezve vannak tőle hordatni a kóserhúst, ezer koronákat fizet? Mi meg együk a rosszat? Azért fáj tehát Feketének a hatósági hússzék felállítására; mert a kóserolatlan húson odébb nem tudt adni. Lám, lám, vakulj magyar — tollasodj Lajos!... Nos tehát, mi megvagyunk győződve, hogy a vármegyei gyűlés jóvá fogja hagyni a községi közgyűlés határozatát; mert annál jobb, kitűnőbb ügyelintézés még nem került ki. A hetekben itt járt állategészségügyi felügyelő is bámulatát, megelégedését fejezte ki a látottakon s mint mondta, igyekezni fog, hogy mindenütt meghonosítsa e rendszert, ahol hatósági hússzék van, hogy a szegényebb sorsú közönség ne csak kényszerűen olesó húst kapjon, hanem jót is, mint Csongrádon.

Másik Bódi Mihály és et comp. felebbezése Csongrád község képviselőtestületének a községi hússzék felállítását kimondó határozata ellen. Tessék! Bódi meg beállt harangozóknak. **Csak be ne harangozzon a reménylendő tanácsnokságnak!**

Valószínűnek tartjuk, hogy Bódi uram nem volt tisztában az ügyvel akkor, amikor a felebbezést aláírta. Nem tudjuk elképzelni, hogy vállalkozott volna erre, ha tudja azt, hogy ezen ügy megsemmisítése által ezernyi ezer felebarátjának kárt csinál; mert ismét kiszolgáltatja őket a mészárosok önkényének. Míg a hatósági hússzék fel nem állított, milyen drága volt a hús? Ma már olesóbb s a községi hússzék, a közönség javára, szabad versenyt hoz be. Ha

ezeket tudva írta alá Bódi Mihály a felebbezést; akkor határozottan rosszakaratulag cselekedett, mert nem engedti lehetővé tenni azt, hogy szegény felebarátai ne két hétben egyszer, hanem olesóságánál fogva hetenkint többször is húshoz jussanak. Az olyan ember, aki szereplésre vágyik és közbizalmi állást akar elérni, ne legyen a közönség megrontója. Lehet azonban, hogy Bódi a mészárosokban lekötöztetett híveket vélt fellelni s mivel hallottuk, hogy a eszmájában huncut ember jár, nem is csodálkozunk ezen.

Hanem a tisztelt társaság felebbezés gyártásával elért ahhoz a ponthoz, ahol már a közönségnek is bele kell szóllania. Mi ezután egyetlen egy esetet sem fogunk elmulasztani, hogy ne ismertessük, ha az et comp. tagjai felebbeznek, hadd lássa mindenki, kikkel van dolga.

### HIREK.

**Lapunk olvasóinak és munkatársainak boldog ünnepeket kívánunk.**

— **B. u. é. k.** Ismét eltelt egy hosszú esztendő, mondják az életuntak. Rövid azonban a dolgozó, igyekvő ember életében s csak a sokszor elhangzott b. u. é. k. után egyszer, mikor tükörbe néz, látja, hogy, hogy eljárt az idő. Dolgozunk, küzdünk az életért és észre sem vesszük, hogy mint röppent el. Azonban bármilyen elfoglalt is az ember, az újév mégis megálló pont, amelynél kell, hogy gondolatainkba mélyedve elmélkedjünk a mult keserűségéről s örömeiről, s a jövőben vetett reményeinkről, mely boldogságot ígér. A jövő küzdelem teljes lehet, de a révbé jutást is elősegítheti, tehát ezért tekintünk oly reményteljesen az újév elé. Kívánjuk, hogy kedves olvasóink mindazt elérjék, miben számításaik összpontosul és kerülje el őket a gonj, a bánat, egyszóval boldog újévet kívánunk.

— **Esküvő.** Dr. Moletz Lajos ügyvéd folyó hó 29-én, kedden délután tartja esküvőjét Szentesen, Sárdy Ida úrnővel.

— **Felolvasás.** Hegyi Antal, a gazdasági kör elnöke az egyetben szombaton este felolvasást tart, melynek idejéről a tagok értesítve lesznek.

— **Választmányi gyűlés.** A mult vasárnapra hirdett választmányi gyűlést a 48-as kör elnöksége most vasárnapra, azaz 27-én délelőtt 9 órára hívja egybe a 48-as kör olvasó terembe.

— **Új téglyagár.** Vasárnap délelőtt a ker. gőzmalom részvenytársaság közgyűlést tartott a városháza tanácstermében, hol Hegyi Antal ismertette az építendő téglyagár építésének költségvetését, berendezését és bemutatta a malom tulajdonát képező földből Sveicban csinált téglyákat, cserepeket. Hegyi Antal oly szakszerűen ismertette az egész ügyet, hogy a közgyűlés az igazgatóságot felhatalmazta, miszerint a téglyagár építésére felveendő kölcsön után tegyék meg a szükséges lépéseket.

— **Megcsalta a barátját.** Kencser Pista 18 éves suhanc jó ismeretségben volt Balog Sándorral, kinek barátságát a csalásra használta fel. Ugyanis Balog Sándor eszmát csináltatott Blázsik Pálnál, akihez Kencser Pista azzal állított be, hogy ötlet küldte az apja az elkészült eszmáért. Blázsik nem akart hinni a fiúnak, de mert annyira letudta irni Balog házatátát és környezetét, hogy többé kétség szavaihoz nem férhetett, Blázsik átadta az eszmát. Kencser ezután a eszmát elvitte másik suszterhez, akivel úgy átalakította és felcífráztatta, hogy nem lehetett ráismerni, de éppen ez volt a veszte; mert a rendőrség sejté az átalakítást, tehát megcsipte.

— **Ingyen oszt tenyésznyulakat** a Házinyul-tenyésztes és Értékesítés című házinyul-tenyésztes szaklap kiadóhivatala, Csillaghegyen, Budapest mellett, a házinyul-tenyésztes népszerűsítése céljából. Pusztán azt köti ki, hogy az utódok-

## Dreer István cukrász

Gs. Apponyi (R zsa) utca 3. Borbás Henrik házában.

A farsangi idény beálltával torták és sütemények beszerzésére ajánlja magát a nagyérdemű közönség figyelmébe. A fővárosban és több nagyobb vidéki városban szerzett tapasztalatai folytán képes a legkényesebb igényeket is kielégíteni. Rendeléseket a legnagyobb figyelemmel és pontossággal teljesít. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri.

ből egynéhány példány visszaszolgáltassék. A lapot Auffenberg János tanár szerkeszti, főmunkatársa Andrássovich Géza, nyúlügyi előadó. Előfizetési ára egy évre 4 K., félévre 2 K. A házinyúltenyésztés az állattenyésztés legjövendőbb ága. Egy bak és 4 anyanyúl egy nagy családot képes egész éven át hússal ellátni. E mellett az az előnye, hogy városi lakásban is elhelyezhető 1—1 ládában. Eltartása úgyszólván mibe sem kerül, mert konyhai hulladékok is él. Tehát nemcsak gazdaembernek való tenyésztése mellékágazatul, hanem az ipari és gyári munkások, valamint a szellemi munkások is eredménnyel foglalkozhatnak tenyésztésével.

— **Duhaj legények.** Dömötör Pál és Bürgés János pincskavárosi legények elfeledkeznek magukról és sűrűn duhajkodnak az utcán. A hét folyamán is két embert megtámadtak, kik feljelentették őket a rendőrségen, az pedig a főszolgabíróhoz, ahol bizonyosan elveszik méltó jutalmukat.

— **A hölgyvilág nem használ zsíros kenőcsöt,** vagy krémet, hanem csupán *Kristalint*, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaserzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselő Magyarországon részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fillér, üvegdozozó 3 korona. Kristalinszappan 1 korona. Kristalinpuder 1 korona. Postai szétküldés naponta.

— **Aki munkát vagy állást akar,** legyen az mérnök, építész, építőmester, kőművesmester vagy bármilyen építőiparos, az olvassa el hetenként a Vállalkozók Lapját, amely Budapesten, VII., Erzsébet-körút 8. szám alatt létezik. E lap most lép 30-ik évfolyamába és az építőiparban előforduló összes munkákat megbízhatóan, pontosan közli hétről-hétre.

— **Harminc év.** Jelentős kor egy lap életében. Ezt töltötte be december 15-én a Pesti Hírlap, melynek első száma 1878. december 15-én jelent meg, új szellemet, új formát hozva a magyar újságírodalomba. Függetlenség minden irányban, alkat nem ismerő, radikális szabadelvűség, bátor szókimondás: változatlan programjait ma is a Pesti Hírlapnak, mely épen eme mindig híven követett elveknek köszönhető a magyar sajtóban példátlan gyors föllendülését s maig változatlan népszerűségét. A Pesti Hírlap egész írói és újságírói nemzedékeket nevelt föl s alig van ma is neves író, aki korábban vagy később munkatársai közé nem tartozott. Innét van, hogy ma — harminc év múltán — Magyarországon a Pesti Hírlap a legelterjedtebb, tehát legolvasottabb és legkedveltebb lap. Újévtől kezdve Mikszáth Kálmán, a legnagyobb magyar író, ismét sűrűbben fogja dolgozataival fölkeresni a Pesti Hírlapot, melyhez majd huszéves munkatársi viszony fűzi. Tehát a két legnagyobb író: Eötvös Károly és Mikszáth Kálmán kerül össze a Pesti Hírlap íróinak táborában. Hogy a Pesti Hírlap minden más napilapot meghaladó bő tartalommal jelenik meg naponként, azt már évek sora óta minden magyar újságolvasó jól tudja. A Pesti Hírlapnak minden más laptól eltérő specialitásai: külön rovatai és különféle kedvezményei az olvasó közönség részére, harminc év során mindig voltak és ezentúl is lesznek. Egyik legnagyobb kedvezménye a Pesti Hírlap nagy képes naplára, melyet minden előfizető karácsonyi ajándékként kap, immár 19-ik éve. Az 1909-ik évre szóló naptár már megjelent gazdag szépirodalmi tartalommal és 32 képes oldallal. Másik kedvezmény, hogy az előfizető fél áron rendelheti meg a Divat-Salon című, gazdag tartalmú képes divatlapot, melyet Szabóné Nögáll Janka, a jeles író, szerkeszt igen ügyesen. A Pesti Hírlap ára egy óra 2 kor. 40 fillér, 3 óra pedig 7 korona s a Divat-Salonnal együtt 9 korona. A kiadóhivatal címe, hova az előzetési pénzeket küldeni kell: Budapest, V., Váci-körút 78.

**Búcsúzó.**

Azon jó barátaink és ismerőseinknek, akiktől Szegedre való távozásunk alkalmával személyesen el nem búcsúzhattunk, ezúttal mondunk Istenhozzádot.

**Önodi László és neje.**

8013/Bf. 1908. sz.

Ó Felsőge a király nevében! A szegedi kir. törvényszék, mint büntető bíróság a Pókay Elek kir. ítélőtáblai bíró elnöke alatt Dr. Geisler József kir. törvényszéki bíró és Dr. Juhász István kir. törvényszéki albíró, valamint Mézáros Kálmán kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a kir. ügyészségnek 1907. évi 14350. szám alatt kelt vádiratában Bozó Sándor és társa ellen sajtórendőri vétség miatt foglalt vád felett a kir. törvényszéknek 1908. évi 5665. szám alatt kelt végzése folytán Dr. Gergis Károly kir. alügyész mint közvádlnak, vádlottnak és Dr. Strausz Miklós ügyvéd helyettese Dr. Eisler Manó ügyvédjelölt mint védőnek jelenlétében 1908. évi május hó 27. napján, Szegeden megtartott nyilvános tárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg **ítél:**

Bozó Sándor 31 éves r. kath. vall. csongrádi szül. és lakos, magyar honos, nős, 3 gyermek atyja, nyomdatulajdonos, csekély vagyonu, katoná nem volt és

Justin Mihály 26 éves r. kath. vall. csongrádi szül. és lakos, magyar honos, nős, 1 gyermek atyja, nyomdatulajdonos csekély vagyonu, katoná nem volt, vádlottakat mint a Csongrádon megjelenő „Csongrádi Ujság” c. időszakos lap kiadói bűnösöknek mondja ki az 1848. évi XVIII. t. c. 30. és 31. §-ában meghatározott sajtórendőri vétségben, melyet azáltal követtek el, hogy a Csongrádon 1907. november 17-én megjelent „Csongrádi Ujság” c. időszakos lap 46. számában „Ettetek, itatok, fizessetek” cím alatt politikai tartalmu cikket adtak ki, noha lapjuk az 1848. évi XVIII. t. c. 30. §-ban megkívánt óvadékkal nem bír; s ezért: nevezett vádlottakat az 1848. évi XVIII. t. c. 31. §-a alapján a Btkv. 92. §-nak alkalmazásával személyenként a szegedi kir. ügyészségnél 15 nap alatt végrehajtás terhével letételező, az 1892. évi XXVII. t. c. 3. §-ban meghatározott célokra fordítandó, s behajthatatlanság esetére a Btkv. 53. §-a alapján 3 (három) napi fogházra átváltotatandó harminc (30) kor. 15- és további egy (1) napi fogházra átváltotatandó tíz (10) kor. mellékbüntetésre ítéli.

Kötelezi vádlottakat a B. P. 480. és 481. §. alapján a netán felmerülő büntető költségeknek az államkincstár javára külön-külön leendő megfizetésére, ezeket azonban az 1890. évi XLIII. t. c. 4. §-a alapján egyenlőre behajthatatlannak kimondja.

Végül az 1848. évi XVIII. t. c. 35. §-a alapján arra is kötelezi vádlottakat, hogy jelen ítéletet, jogerőre emelkedése után, egész terjedelmében lapjuk legközelebbi számában a most hivatkozott törvényszakaszokban megjelölt jogkövetkezmények terhe alatt közzétegyék.

**Indokok:** Vádlottak az ellenük emelt váddal szemben kijelentették, hogy bűnösnek nem érzik magukat, mert úgymond a szóbanforgó cikket politikai tartalmúnak nem tartották, mivel az Faragó Antal országgyűlési képviselő országos és helyi működésének bírálatára vonatkozik.

A „Csongrádi Ujság” c. lap 46. száma felolvastatván, a kir. törvényszék mindenké elött azt állapította meg, hogy az politikai tartalommal bír, mert az országgyűlési képviselő működése politikai természetű lévén, Faragó Antal országgyűlési képviselő működésének bírálatára, tekintettel országos és helyi érdekű ténykedésére, a politikázás jellegét annál inkább magában foglalja, mivel a cikk a nevezett képviselőnek a kvóta kérdésében való állás foglalására vonatkozó felhívást is tartalmaz.

S minthogy a vádlottak is beismerik, de kiténik a Csongrád vármegye alispánjának a 8431/1903. alisp. sz. határozatából is, hogy vádlottak a Csongrádon megjelenő „Csongrádi Ujság” c. lap kiadói, s hogy a lap az 1848. évi XVIII. t. c. 30. §-ában megkívánt óvadékkal nem bír;

mindezek alapján tényként azt állapította meg a kir. törvényszék, hogy vádlottak, mint a „Csongrádi Ujság” c. lap kiadói a lapnak 1907. november hó 17-én megjelent 46. számában „Ettetek, itatok, fizessetek” cím alatt politikai tartalmu cikket adtak ki, noha lapjuk az 1848. évi XVIII. t. c. 30. §-ban megkívánt óvadékkal nem bír.

E tényállás mellett a kir. törvényszék vádlottakat az 1848. évi XVIII. t. c. 30 és 31. §-ban meghatározott sajtórendőri vétségben bűnösöknek felismerve, őket abban bűnösöknek is kimondotta.

Büntetésük kiszabásánál büntetlen előéletűek, jóhiszeműségüket oly nyomatékos enyhítő körülmények gyanánt vette figyelembe a kir. törvényszék, hogy eszelekményükre a törvényben meghatározott fogházbüntetés legkisebb mértékét is túlszorítónak találta; s azért a Btkv. 92. §-nak alkalmazásával főbüntetésüket is pénzbüntetésben állapította meg.

Az ítélet egyéb rendelkezései a felhívott törvényhelyeken alapulnak.

Szegeden, 1908. évi május hó 27. napján. *Pókay*, h. elnök, *Olvashatlan aláírás*, jegyző. (P. H.)

2564/B. 1908. sz.

Ó Felsőge a király nevében! A szegedi kir. ítélőtábla a sajtórendőri vétség miatt vádolt Bozó Sándor és Justin Mihály ellen folyamatban tett büntügyet, melyben a szegedi kir. törvényszék 1908. évi május hó 27-én 8013/B. 1908. sz. alatt ítéletet hozott, vádlottaknak és védőjükben bejelentett felelőssége folytán 1908. évi október hó 8-án tartott nyilvános felelősségi tárgyaláson, melyben Buday János t. elnök, Moga Ödön, Dalnay Pál, Dr. Polgár Sándor és Szerdahelyi Sándor ítélőbírák vettek részt, a vád képviselőjében Aschinger Ferenc kir. főügyész helyettese járt el, viszont a vádlottakat Dr. Liptay Kálmán közvédő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Dr. Lovassy Ernő tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vétén, a következőleg **ítél:**

A kir. törvényszék ítéletét a B. P. 423. §-ának harmadik bekezdéséhez képest indokainál fogva helybenhagyja. Szegeden, 1908. évi október hó 8. napján. *Vén András* s. k. t. elnök, *Dalmay Pál* s. k. előadó. (P. H.)

**Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

**Angol kór.**

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

**Az általános egészség a Scott-féle Emulsió**

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

**SCOTT-féle Emulsió**

használatát.

**Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.**

Kapható minden gyógytárban.

**Eladó ház.** Id. Márkus Jánosnak a fürdő mellett levő háza, továbbá 4 hold jöminőségű szőlője eladó. Az ára felől értekezni lehet id. Márkus János tulajdonossal Félégyházi-út 48. sz. alatt.

**Kiadó üzlethelyiség.**

Hatvani György Kossuth Ferenc-út 28. sz. alatti házában egy üzlethelyiség van haszonbérbe kiadó. A helyiség azonnal elfoglalható.

**Eladó ház.** Erzsébet-utca 16. sz. alatti Ernyes Johan-féle ház, továbbá ugyanott borbélyüzlet berendezés és többféle butor elköltözés miatt szabadkézből eladó. Felvilágosítást a helyszínen ifj. Márkus János tulajdonos ad.

**Kiadó lakás.**

Ifj. Lantos Antalnak Fohász-utca 2. szám alatti sarokházánál egy szoba, konyha és kamrából álló lakás azonnal kiadó.

**Eladó ház.**

Özv. Kallai Rókusné Hosszú-utca 9. szám alatti háza, a búza rakodás mellett, saroküzlettel, amely bármiféle üzletnek megfelel, szabadkézből eladó. Az ár egyrésze a vevőnél maradhat. Bővebb fölvilágosítást a tulajdonos nyújt.

**== Aki ==  
köhögés,**

rekesztés, hurut, elnyálkásodás és számkökögés ellen meg akarja övni, az vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

**Kaiser-féle mell-caramellát**

3 teyüvel ellátva.  
**5500** közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erőt.

Csomagja 20 és 40 fillér.  
Dozoz 80 fillér.  
Kapható:  
Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos urak gyógyszerárterében.

**Egyedül valódi csak THIERRY BALZSAMA**

a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 utag 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges utag-családdíve **5 korona.** Csonagolás ingyen.

**Thierry Centifolium henőcse.**

Legkevesebb megküldés 2 doboz **3.60 korona.**

A legjobb háziszerek **gyomorhaj**, gyomorégés, görcs, köhögés, **mellhaj**, minden belső szervezet gyúladás, köszvény, tagszaggatás, mindennemű seb, sorvadás, fátyog, daganat és mindennemű sérülés stb. ellen. — Így tessék címezni:

**Védőangyal gyógyszerárter**

**Thierry A., Pregrada, Rohics mellett.**

Raktárak Budapesten: **Török József** gyógyszerész, **Egger J. és Egger Leó dr.** és **Vértés L. Lajos.**

### Házhely eladás.

A Herke-városban Mészáros Sándor és Szegi Pál háza között levő üres háztelek f. hó 28-án, hétfőn d. e. 9 órakor, a helyszínen önkéntes árverésen eladatik. A vételár 5 hónap alatt fizetendő.

**Földeladás.** A szegedi út szélében (Szent Vendelnek által) 8 házrész hipothékális föld, melyből fél hold szőlő, szabadkézből eladó. Értekezni lehet Tóth János tulajdonossal a helyszínen.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

**1 doboz 60 fillér.**

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Anticotin cigaretták fadobozban!”



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jellel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészártyát tartalmaz.

### Kéngyelem!

Az igentisztelt csongrádi vevő közönség lakására küldök

barna kenyeret kgmönként 15 krajcárért, fehér kenyeret kgmönként 17 krajcárért, I. oszt. búkk felvágott fát métermázsánként 1 frt 60 krért. Mindent hazaszállítok!

A tisztelt vevő közönség pártfogását kérem tisztelettel

**Geller Jakab**

első csongrádi házi kenyér sütőde, liszt nagyraktár és vágott fa eladás.

**Üzlethelyiségem Rosenberg Ede úr üzlete mellett van.**

### Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,  
az rendeljen tűzálló agyagból  
... készült cserépkályhát ...

### MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szakmába vágó munka készítőjénél ...

**Szentesen, a vasútállomás mellett.**

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásúak

### EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

### „NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:  
Barna Henrik, Löw Adolf, továbbá Wiesner Lajos gyógyszerárában.

Éljen!



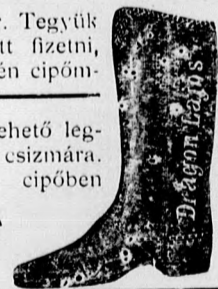
EGGER mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

### Az idő pénz!

Ha az Ön cipője pénzt ér, időt is ér. Tegyük fel, hogy Ön 10 koronát szokott fizetni, úgynevezett olcsó cipőért. De az én cipőmért bátran fizethet 15 koronát, mert háromszor annyi ideig tart.

Ugy-e bár tizenkét óra hosszat talpon van Ön? Szüksége van tehát a lehető legkényelmesebb cipőre vagy csizmára. Szóval a Dragon-féle cipőre és csizmára. Inkább cipő nélkül járjon Ön, mint a lábát elnyomó kényelmetlen cipőben

**DRAGON LAJOS cipész-mester**  
CSONGRÁD, Kossuth Ferenc-út.



### Gépraktár.



Van szerencsénk a t. gazdálkodó közönségnek b. tudomására hozni, hogy **Csongrádon, özv. Kaszanitzki Ferencné házában** bizományi

### gépraktárt

létesítettünk, ahol az ottani vidéken szükségelt gazdasági gépekből és eszközökből, u. m. **kévektető és marokrakó aratógépek, ekék, vetőgépek, darálók, kukoricamorzsolók, répa és szecskavágók, járgányok, mázsák, boronák stb.-ből** állandóan dús raktárt tartunk.

Cégünknek az itteni vidéken való képviselőjével és raktárunk vezetésével **Lévai Gyula gabona-kereshető urat** biztuk meg.

Készítményeink kiválóságát külön kiemelni szükségtelennek tartjuk, mert a gyárunkból kikerülő gépek és eszközök elsőrendű volta általánosan el van ismerve.

Kiváló tisztelettel  
**Hoffher és Schrantz**  
Budapesti mechanikai gépgyár és vasöntődeje.

### Értesítés.

Alulírott tisztelettel hozom tudomására a n. é. közönségnek, hogy műhelyemet a mai kornak megfelelőleg, többféle szerszámgépekkel berendeztem, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bármiféle lakatos munkát gyorsan és igen szolid árért készítek.

Elvállalok kisebb-nagyobb épület vasalásokat, diszes vaskapukat, rácsokat, valamint sodrony fonatból készült sirkerítéseket. A legújabb kivitelű asztali tűzhelyeket, tábori üstházakat bolti árban számítom, továbbá mindennemű füstesőveket, valamint a legújabb rendszerű borsajtókat, permetező és varrógépeket, s minden e szakmába vágó dolgokat.

Bárki forduljon hozzám bizalommal és én a legszolidabb árajánlattal készséggel szolgálok. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve vagyok

teljes tisztelettel

**Forgó Lajos**

épület és géplakatos.

Műhely Szőlőhegyi-utca 20. szám alatt.